

Raadsvoorstel

Onderwerp Rekenkameronderzoek Armoede en ongelijkheid in de gemeente Assen

Kenmerk

Datum verzending donderdag 13 maart 2025

Besluitvormende raad donderdag 17 april 2025

Consulterende raad

Namens Rekenkamer gemeente Assen

1 Beslispunten

- 1.1 De aanbevelingen uit het rekenkamerrapport *Armoede en ongelijkheid in de gemeente Assen* over te nemen.
- 1.2 Deze aanbevelingen te betrekken bij toekomstige besluitvorming rondom armoede beleid.
- 1.3 Het college van B&W opdracht te geven om uitvoering te geven aan de in het rapport gedane aanbevelingen en deze te verwerken in de hernieuwing van het armoedebeleid. De raad hierbij te informeren over de manier waarop de aanbevelingen zijn opgepakt.

2 Inleiding

De Rekenkamer van Assen heeft onderzoek laten uitvoeren naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de aanpak van armoede en ongelijkheid in Assen. De hoofdvraag die in het onderzoeksrapport wordt beantwoord, luidt: 'Welke middelen zet de gemeente Assen in om armoede en sociale ongelijkheid tegen te gaan en in hoeverre zijn deze doeltreffend en doelmatig?'

Het onderzoek en de conclusies en aanbevelingen die uit het onderzoek naar voren zijn gekomen zijn opgenomen in het rapport 'Armoede en ongelijkheid in de gemeente Assen'.

Conclusies

Uit het onderzoek blijkt dat de gemeente te beperkt zicht heeft op het doelbereik en de maatschappelijke effecten van het beleid. De monitoring van het armoede- en ongelijkheidsbeleid in Assen is momenteel onvoldoende, waardoor er beperkt inzicht is in het bereik en de maatschappelijke effecten van de regelingen. Evaluaties richten zich voornamelijk op de inzet van de gemeente, maar bieden weinig informatie over de daadwerkelijke impact. Dit maakt het voor uw raad lastig om het beleid goed te monitoren en waar nodig bij te sturen.

De minimaregelingen dragen bij aan het verminderen van armoede. Desondanks heeft de gemeente een deel van de inwoners die in armoede leeft niet in beeld en weet hen niet te bereiken.

Hoewel de minimaregelingen bijdragen aan het verminderen van armoede in Assen, maken ze slechts een onderdeel uit van het bredere armoede- en ongelijkheidsbeleid. Ook de vroegsignalering bereikt minder inwoners dan gewenst, doordat er beperkte capaciteit is voor huisbezoeken en weinig reactie komt op de verstuurde brieven.

Ketenpartners en maatschappelijke organisaties spelen een belangrijke rol in de uitvoering van het armoede- en ongelijkheidsbeleid, de gemeente staat zelf meer op de achtergrond.

De uitvoering van het beleid is grotendeels gedelegeerd aan ketenpartners en maatschappelijke organisaties, waarbij de gemeente een ondersteunende rol speelt. Er is bewust gekozen voor deze werkwijze. Daarbij blijft het belangrijk dat de gemeente een regiefunctie behoudt om de samenwerking en taakverdeling goed te coördineren. De regisseur armoede en schulden vervult hierin al een belangrijke rol, maar er is ruimte voor verdere ontwikkeling naar een regisserende rol.

Maatschappelijke organisaties hebben behoefte aan een duidelijker onderscheid in hoofd- en bijzaken en ervaren een gebrek aan duidelijke prioriteiten binnen het armoedebelaid. Ze zetten zich met veel toewijding in en zouden graag meer sturing vanuit de gemeente ontvangen over de belangrijkste prioriteiten en verwachtingen. Een bredere aanpak van armoede en schulden blijft gewenst, de gemeente wordt aangemoedigd om heldere keuzes te maken en prioriteiten te stellen om de effectiviteit te verhogen.

3 Beoogd effect

De Rekenkamer wil door middel van een positief kritische houding en zorgvuldig onderzoek bijdragen aan het verbeteren van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het lokale bestuur en aan de transparantie van het gemeentelijk handelen. Met de aanbevelingen wil de Rekenkamer concrete en constructieve handvatten geven voor verdere optimalisering van het armoede- en ongelijkheidsbeleid.

4 Aanbevelingen

Aan de hand van de conclusies geeft de Rekenkamer een aantal aanbevelingen mee aan uw gemeenteraad.

1. Vraag als raad aan het college om meer regie te nemen en gericht te sturen op de samenwerking met ketenpartners en maatschappelijke organisaties.
Vraag het college om een sterkere regierol te nemen in de samenwerking met ketenpartners en maatschappelijke organisaties. De regisseur armoede en schulden heeft al belangrijke stappen gezet, maar het is essentieel om de focus van faciliteren naar regisseren te verschuiven. Maak duidelijke afspraken over verantwoording, zodat het gezamenlijke aandeel in het bereiken van de doelen rond armoede en ongelijkheid zichtbaar wordt.
2. Vraag als raad aan het college om met concrete doelen hoofd- en bijzaken van elkaar te scheiden.
Vraag het college om het armoedebelaid te herzien door duidelijke doelen en verwachtingen te formuleren, en het onderscheid tussen hoofd- en bijzaken te maken. Werk samen met ketenpartners en maatschappelijke organisaties om prioriteiten vast te stellen en de doelgroep van het beleid te verduidelijken.
3. Vraag als raad aan het college om monitoring samen met ketenpartners en maatschappelijke organisaties in te richten.
Gebruik de hernieuwing van het armoedebelaid om samen met ketenpartners en maatschappelijke organisaties een verbeterde monitoringssystematiek op te zetten. Deze moet niet alleen de gemeentelijke inzet beschrijven, maar ook inzicht geven in de voortgang op doelen en de maatschappelijke effecten van het beleid, zodat de samenwerking verder kan worden versterkt.
4. Vraag als raad aan het college om de samenhang tussen doelen en de rol van betrokken organisaties te verhelderen.
Vraag het college om duidelijker te maken hoe de inzet van ketenpartners en maatschappelijke organisaties zich verhoudt tot de bredere doelen van het armoedebelaid.

Geef inzicht in de verwachtingen en versterk de samenwerking, waarbij de uitvoering van aanbeveling 2 hierin een belangrijke rol kan spelen.

5 Kanttekeningen

De Rekenkamer heeft naar aanleiding van het onderzoeksrapport een bestuurlijke reactie van het college van B&W ontvangen. Hierin geeft het college van B&W aan zich voor een belangrijk deel in het rapport te herkennen. Op een aantal punten heeft het college een andere zienswijze dan de Rekenkamer.

De Rekenkamer benadrukt dat het bereiken van inwoners in armoede een aandachtspunt blijft. Hoewel het college meldt dat sommige regelingen goed worden benut, is een volledig beeld van het totale bereik nodig. Duidelijke beleidsdoelen en monitoring helpen daarbij.

Daarnaast wijst de Rekenkamer op de uitvoering van het beleid. De Rekenkamer constateert dat de uitvoering van beleid voor een groot deel is belegd bij ketenpartners.

Dit is relevant omdat de samenwerking met deze gemeenschappelijke regelingen (GR'en) en stichtingen om een andere manier van sturing en betrokkenheid vanuit de gemeente vraagt dan wanneer taken door de gemeente zelf worden uitgevoerd. De gemeente staat immers op grotere afstand. Dit geldt voor zowel het college, het ambtelijk apparaat als de gemeenteraad.

De reactie van het college bekrachtigt de aanbevelingen van de Rekenkamer in dit voorstel.

6 Kosten, baten en dekking

Op basis van dit raadsvoorstel is er geen sprake van financiële consequenties. Wanneer er uitvoering gegeven wordt aan de aanbevelingen kan dat wel het geval zijn.

7 Communicatie, participatie

Om de benodigde informatie voor het onderzoek op te halen is er een informatie-uitvraag gedaan bij de organisatie en een documentenonderzoek uitgevoerd. Ook zijn er interviews met zowel medewerkers van de organisatie als het college van B&W gehouden en heeft er een raadsgesprek plaatsgevonden. Het opgestelde rapport is vervolgens voor ambtelijk wederhoor teruggelegd bij de ambtelijke organisatie waarna het wederhoor is verwerkt. Ook is het college verzocht om een bestuurlijke reactie, deze is toegevoegd aan het rapport. Naar aanleiding van de bestuurlijke reactie heeft de Rekenkamer een nawoord aan het rapport toegevoegd waarin ze haar reactie op de bestuurlijke reactie geeft.

Het rapport is openbaar en te bekijken via de raadswebsite www.gemeenteraad.assen.nl.

8 Inclusie

N.v.t.

9 Vervolg

Als de gemeenteraad de aanbevelingen van de Rekenkamer overneemt, is het aan het college van B&W om te rapporteren over de voortgang van de implementatie van de aanbevelingen.

10 Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief van de Rekenkamer Assen bij onderzoeksrapport 'Armoede en ongelijkheid in de gemeente Assen'
2. Onderzoeksrapport Rekenkamer Assen 'Armoede en ongelijkheid in de gemeente Assen'

De raad van de gemeente Assen,

Gelezen het voorstel van de Rekenkamer gemeente Assen van 3 april 2025.

Besluit

- 1.1 De aanbevelingen uit het rekenkamerrapport *Armoede en ongelijkheid in de gemeente Assen* over te nemen.
- 1.2 Deze aanbevelingen te betrekken bij toekomstige besluitvorming rondom armoede beleid.
- 1.3 Het college van B&W opdracht te geven om uitvoering te geven aan de in het rapport gedane aanbevelingen en deze te verwerken in de hernieuwing van het armoedebeleid. De raad hierbij te informeren over de manier waarop de aanbevelingen zijn opgepakt.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 17 april 2025

De raad voornoemd,

Voorzitter: M.L.J. Out

Griffier: J. de Jonge